

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. sausio 31 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose – Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas – Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 – 11 straipsnio 1 dalies b punktas ir 13 straipsnio 2 dalis – Jurisdikcija su draudimu susijusiose bylose – *Ratione personae* taikymo sritis – Sąvoka „nukentėjusioji šalis“ – Draudimo sektoriaus subjektas – Netaikymas“

byloje C-106/17

dėl *Sąd Okręgowy w Szczecinie* (Ščecino apygardos teismas, Lenkija) 2017 m. sausio 30 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. vasario 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Paweł Hofsoe

prieš

LVM Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. Malenovský, teisėjai D. Šváby (pranešėjas) ir M. Vilaras,

generalinis advokatas M. Bobek,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *LVM Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG*, atstovaujamos *radca prawny* M. Siewiera-Misiuda,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ir P. Lacerda,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Heller ir A. Stobiecka-Kuik,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: lenkų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2012 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1) 11 straipsnio 1 dalies b punkto ir 13 straipsnio 2 dalies aiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Paweł Hofsoe ir *LVM Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG* (toliau – LVM), kurios registruota buveinė yra Miunsteryje (Vokietija), ginčą dėl P. Hofsoe Lenkijos teismams pateikto reikalavimo, kad LVM atlygintų žalą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas Nr. 1215/2012

- 3 Reglamento Nr. 1215/2012 15 ir 18 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(15) jurisdikcijos taisyklės turėtų būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai nustatoma pagal atsakovo nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą. Todėl turėtų visada galioti ši jurisdikcijos nuostata, išskyrus keletą aiškiai nustatytų atvejų, kai ginčo objektas arba šalių autonomija pateisina kitą siejamąjį kriterijų. Juridinio asmens buveinės vieta turi būti apibrėžta autonomiškai, siekiant didesnio bendrų taisyklių skaidrumo ir norint išvengti jurisdikcijų kolizijos;

<...>

(18) kalbant apie draudimo, vartotojų ir darbo sutartis, silpnesnioji šalis turėtų būti ginama pagal jurisdikcijos taisykles, kurios yra palankesnės tokios šalies interesams negu bendrosios taisyklės.“
- 4 Šio reglamento II skyriuje, susijusiame su jurisdikcijos taisyklėmis, yra 1 skirsnis „Bendrosios nuostatos“, kurį sudaro 4–6 straipsniai.
- 5 Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Pagal šį reglamentą asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškiniai turi būti pareiškiama tos valstybės narės teismuose, neatsižvelgiant į šių asmenų pilietybę.“
- 6 To paties reglamento 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, kitos valstybės narės teismuose ieškiniai gali būti pareiškiama tik taikant šio skyriaus 2–7 skirsniuose nustatytas taisykles.“
- 7 Jurisdikcijos taisyklės draudimo bylose, kurios išdėstytos Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 3 skirsnyje, įtvirtintos 10–16 straipsniuose.

8 Šio reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Draudikui, kurio nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškinys gali būti pareikštas:

<...>

b) jeigu ieškinius pareiškia draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas – kitoje valstybėje narėje ieškovo nuolatinės gyvenamosios (buveinės) vietos teismuose;

<...>“

9 Šio reglamento 13 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„10, 11 ir 12 straipsniai taikomi nukentėjusios šalies tiesiogiai draudikui pareikštiems ieškiniams, jeigu tokie tiesioginiai ieškiniai yra leidžiami.“

10 Jurisdikcijos dėl bylų, susijusių su vartojimo sutartimis, taisyklės įtvirtintos 17–19 straipsniuose.

11 Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Jurisdikcija dėl bylų, susijusių su vartojimo sutartimis, kurias sudaro asmuo, vartotojas, ir kurių dalykas nėra laikomas šio asmens komercine ar profesine veikla, nustatoma pagal šį skirsnį, nedarant poveikio 6 straipsniui ir 7 straipsnio 5 punktui, jeigu:

- a) sutartis sudaryta dėl prekių pirkimo (pardavimo) išsimokėtinai grąžinant dalinių įmokų kreditą;
- b) sutartis sudaryta dėl dalimis grąžinamos paskolos arba dėl bet kurios kitos formos kredito, suteikto prekių pirkimui (pardavimui) finansuoti, arba
- c) visais kitais atvejais sutartis buvo sudaryta su asmeniu, vykdančiu komercinę arba profesinę veiklą valstybėje narėje, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba kitu būdu tokią veiklą susiejančiu su minėta valstybe nare ar keliomis valstybėmis, įskaitant tą valstybę narę, ir jeigu sutartis priskiriama tokios veiklos sričiai.“

12 Šio reglamento 81 straipsnyje numatyta, kad „jis taikomas nuo 2015 m. sausio 10 d., išskyrus 75 ir 76 straipsnius, kurie taikomi nuo 2014 m. sausio 10 d.“.

Lenkijos teisė

13 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikomos redakcijos 1964 m. balandžio 23 d. *ustawa Kodeks cywilny* (Civilinis kodeksas) (*Dz. U.*, 1964, Nr. 16, 93 pozicija, paskelbta *Dz. U. z 2016 r. poz. 380*; toliau – Civilinis kodeksas) 509 straipsnyje numatyta:

„1. Kreditorius gali be skolininko sutikimo perleisti reikalavimą trečiajam asmeniui (reikalavimo perleidimas), jei tai neprieštarauja įstatymui, sutarties nuostatai arba prievolės pobūdžiui.

2. Kartu su reikalavimu perėmėjui pereina visos su juo susijusios teisės, visų pirma teisė reikalauti nesumokėtų palūkanų.“

14 Šio kodekso 822 straipsnio 4 dalyje nurodyta:

„Asmuo, turintis teisę į žalos atlyginimą dėl įvykio, kuriam taikoma civilinės atsakomybės draudimo sutartis, gali pareikšti reikalavimą tiesiogiai draudikui.“

15 2003 m. gegužės 22 d. *ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych* (Įstatymas dėl privalomojo draudimo, draudimo garantijų fondo ir Lenkijos motorinių transporto priemonių draudimo biuro rizikos) (*Dz. U.*, 2003, Nr. 124, pozicija 1152) 20 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Ieškinys dėl reikalavimo, kylančio iš privalomojo draudimo sutarčių arba apimančio reikalavimus, grindžiamus šiuo draudimu, gali būti pareikštas pagal bendrosios jurisdikcijos nuostatas arba jurisdikciją turinčiame nukentėjusiojo arba teisių pagal draudimo sutartį turėtojo gyvenamosios arba buveinės vietos teisme.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 2014 m. liepos 4 d. Vokietijos teritorijoje įvykus eismo įvykiui, kurio kaltininkė buvo Vokietijos pilietė, apsidraudusi LVM draudimu, buvo apgadinta fiziniam asmeniui, kurio gyvenamoji vieta yra Lenkijos teritorijoje, priklausanti transporto priemonė.

17 Šios transporto priemonės savininkas 2014 m. liepos 12 d. sudarė neterminuotą pakaitinio automobilio nuomos sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad nuomos mokestis buvo 200 Lenkijos zlotų (PLN) (maždaug 47,50 EUR) per dieną, ir į tai, kad nuoma truko iki 2014 m. rugsėjo 22 d., visa nuomos kaina buvo 14 600 PLN (maždaug 3 465 EUR).

18 Vis dėlto bendrovė, Lenkijoje atstovaujanti LVM interesams, šiam asmeniui išmokėjo tik 2 800 PLN (maždaug 665 EUR) dydžio žalos atlyginimą.

19 Siekdamas gauti likusius 11 800 PLN (maždaug 2 800 EUR), 2014 m. rugsėjo 22 d. šis asmuo sudarė reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią savo teisę į žalos atlyginimą perleido P. Hofsoe, vykdančiam komercinę veiklą Ščecine (Lenkija).

20 Vykdydamas šią veiklą P. Hofsoe, remdamasis sutartinio reikalavimo perleidimu, įsipareigoja iš draudiko išieškoti žalos atlyginimą ir palūkanas, kurių turi teisę reikalauti nukentėjusioji šalis.

21 2015 m. vasario 2 d. P. Hofsoe, remdamasis 19 punkte numatyta reikalavimo perleidimo sutartimi, pateikė ieškinį *Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum* (Ščecino centro apylinkės teismas) su prašymu priteisti iš LVM 11 800 PLN (maždaug 2 800 EUR) žalos atlyginimą, apimantį pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas, įskaitant palūkanas.

22 Nustatant teismo jurisdikciją, kiek tai susiję su nukentėjusiosios šalies nuolatine gyvenamąja vieta, P. Hofsoe rėmėsi Įstatymo dėl privalomojo draudimo, draudimo garantijų fondo ir Lenkijos motorinių transporto priemonių draudimo biuro rizikos 20 straipsniu ir 2007 m. gruodžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimu *FBTO Schadeverzekeringen* (C-463/06, EU:C:2007:792).

23 Vis dėlto, remdamasis Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalimi, siejama su šio reglamento 11 straipsnio 2 dalimi, LVM ginčijo šią Lenkijos teismo jurisdikciją. Ji teigė, kad sąvoka „nukentėjusioji šalis“, kaip ji suprantama pagal minėto reglamento 11 straipsnio 2 dalį, turėtų būti aiškinama pažodžiui, todėl P. Hofsoe, kaip nukentėjusiosios šalies reikalavimą perėmusi šalis, negali jai kelti bylų Lenkijos teisme.

- 24 *Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie* (Ščecino centro apylinkės teismas) 2015 m. gegužės 13 d. sprendimu prisiėmė jurisdikciją.
- 25 Grįsdama apeliacinį skundą, kurį ji pateikė dėl šio sprendimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, t. y. *Sąd Okręgowy w Szczecinie* (Ščecino apygardos teismas), LVM iš esmės teigia, kad pirmosios instancijos teismas pažeidė Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalį, siejamą su šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktu, kai jis, priešingai tam, kas dėstoma minėto reglamento 15 ir 18 konstatuojamosiose dalyse ir Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, nusprendė, jog P. Hofsoe turi būti laikomas silpnesnįja ginčo šalimi. Jis yra ne nukentėjusioji šalis kaip tokia, o komercinės veiklos subjektas, kuris vykdo žalos atlyginimo išieškojimo iš draudimo bendrovių veiklą. Be to, kaip nuostata, leidžianti nukrypti nuo bendros jurisdikcijos taisyklės, įtvirtintos Reglamento Nr. 1215/2012 4 straipsnio 1 dalyje, šio reglamento 13 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama siaurai.
- 26 P. Hofsoe teigia, kad teisė iškelti bylą vietos, kurioje draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas turi savo nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą, teismuose, kaip numatyta Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalies b punkte, kuris buvo pakeistas Reglamento Nr. 1215/2012 11 straipsnio 1 dalies b punktu (toliau – *forum actoris*), nėra išimtinai suteikiama tik nukentėjusiajai šaliai – ja gali pasinaudoti ir nukentėjusiosios šalies reikalavimo perėmėjas.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia kreiptis į Teisingumo Teismą, nes jurisdikcijos priskyrimo *ratione personae* taikymo sritis pagal Reglamento Nr. 1215/2012 11 straipsnio 1 dalies b punktą šioje byloje priklauso nuo sąvokos „nukentėjusioji šalis“, kaip ji suprantama pagal minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalį, išaiškinimo. Iš tiesų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi jurisdikciją tik tuo atveju, jei laikoma, jog sąvoka „nukentėjusioji šalis“ apima draudimo sektoriaus subjektą, kuriam nuo kelių eismo įvykių tiesiogiai nukentėjusi šalis perleido teisę iš draudiko reikalauti žalos, padarytos kelių eismo įvykių metu, atlyginimo.
- 28 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal Civilinio kodekso 509 straipsnio 2 dalį „kartu su reikalavimu [perėmėjui] pereina visos su juo susijusios teisės“. Šiomis aplinkybėmis reikalavimo perleidimas turėtų apimti ir su jurisdikcijos priskyrimu susijusią naudą. Toks aiškinimas padėtų siekiant tikslo ginti silpnesnįją šalį, kuriuo grindžiamos draudimo bylose taikomos specialiosios jurisdikcijos nustatymo taisyklės.
- 29 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad sąvoka „nukentėjusioji šalis“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 11 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalį, apima ir tiesiogiai, ir netiesiogiai žalą patyrusį asmenį. Todėl ši sąvoka turėtų apimti ir asmenį, kuris kaip fizinis asmuo vykdo komercinę žalos atlyginimo išieškojimo iš draudimo bendrovių veiklą pagal su tiesiogiai nukentėjusiaja šalimi sudarytą reikalavimų perleidimo sutartį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo manymu, tokia išvada juo labiau darytina dėl to, kad P. Hofsoe ir draudiko padėtis ekonominiu ir organizaciniu požiūriu yra akivaizdžiai nelygi, nes pastarojo, kaip juridinio asmens, pajėgumai šiuo požiūriu yra gerokai didesni.
- 30 Šis konkretus požiūris į atitinkamą pagrindinės bylos šalių padėtį išryškina skirtumą tarp pagrindinės bylos faktinių aplinkybių ir faktinių aplinkybių, dėl kurių buvo priimtas 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Vorarlberger Gebietskrankenkasse* (C-347/08, EU:C:2009:561) ir 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimas *GIE Réunion européenne ir kt.* (C-77/04, EU:C:2005:327).
- 31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vis dėlto pažymi, kad jo palaikomas Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalies, siejamos su šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies b punktu, aiškinimas prieštarauja principui, kad išimtyms, konkrečiai šio reglamento 5 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 15 konstatuojamąja dalimi, aiškintinos siaurai.

- 32 Būtent šiomis aplinkybėmis *Sąd Okręgowy w Szczecinie* (Ščecino apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalyje esančią nuorodą į šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktą reikia aiškinti taip, kad verslininko statusą turintis fizinis asmuo, kuris, be kita ko, užsiima žalos atlyginimo išieškojimu iš draudikų, remdamasis sutartimi dėl tiesiogiai nukentėjusios šalies reikalavimo perleidimo, gali iškelti bylą dėl šio reikalavimo kelių eismo įvykio kaltininko civilinės atsakomybės draudikui, kurio buveinė yra kitos valstybės narės, o ne nukentėjusiosios šalies gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės narės teritorijoje, pastarosios valstybės narės teisme?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalis, siejama su šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktu, turi būti aiškinama taip, kad ja gali remtis fizinis asmuo, užsiimantis žalos atlyginimo išieškojimu iš draudikų, remdamasis su eismo įvykyje nukentėjusia šalimi sudaryta sutartimi dėl reikalavimo perleidimo, siekdamas šio įvykio kaltininkui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje yra nukentėjusiosios šalies nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, iškelti bylą dėl jo civilinės atsakomybės šios pastarosios valstybės narės teisme.
- 34 Pirmiausia pažymėtina, kad iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, kadangi P. Hofsoe ieškinį pagrindinėje byloje pateikė 2015 m. vasario 4 d., t. y. po 2015 m. sausio 10 d., taikomas Reglamentas Nr. 1215/2012, kaip numatyta jo 81 straipsnyje.
- 35 Antra, Civilinio kodekso 822 straipsnio 4 dalimi asmeniui, turinčiam teisę gauti žalos atlyginimą, leidžiama pareikšti tiesioginį ieškinį draudikui ir dėl to pagal Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalį turi būti taikomi šio reglamento 10–12 straipsniai.
- 36 Trečia, kadangi Reglamento Nr. 1215/2012 11 straipsnio 1 dalies b punktu ir 13 straipsnio 2 dalimi iš esmės pakartojamos Reglamento Nr. 44/2001 9 straipsnio 1 dalies b punkto ir šio reglamento 11 straipsnio 2 dalies formuluotės, Teisingumo Teismo aiškinimas, kiek jis susijęs su šio pastarojo reglamento nuostatomis, galioja atitinkamoms Reglamento Nr. 1215/2012 nuostatomis (pagal analogiją žr. 2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 60 punktą ir 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *SOVAG*, C-521/14, EU:C:2016:41, 43 punktą).
- 37 Ketvirta, taip pat reikia priminti, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalyje esančios nuorodos tikslas yra papildyti šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punkte išvardytų pareiškėjų sąrašą žala patyrusiais asmenimis, neapribojant šių asmenų grupės tik tais, kurie žalą patyrė tiesiogiai (2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *MMA IARD*, C-340/16, EU:C:2017:576, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 38 Dėl šios priežasties *forum actoris* principas atitinkamai turi būti taikomas draudėjo paveldėtojams ir darbdaviui, kuris mokėjo darbuotojui darbo užmokestį laikinojo nedarbingumo atostogų, kurios darbuotojui buvo suteiktos dėl jo patirto eismo įvykio, laikotarpiu (2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, C-347/08, EU:C:2009:561, 44 punktas ir 2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *MMA IARD*, C-340/16, EU:C:2017:576, 35 punktas).
- 39 Šie sprendimai grindžiami motyvais, pagal kuriuos, viena vertus, Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 3 skirsnyje įtvirtintų nuostatų tikslas yra ginti silpnesniąją šalį taikant tokias jurisdikcijos taisykles, kurios yra palankesnės tokios šalies interesams negu bendrosios taisyklės, o, kita vertus, tiesiogiai nukentėjusios šalies teisių perėmėjui, kuris pats gali būti laikomas silpnesniąją šalimi, turėtų būti

taikomos specialios jurisdikcijos taisyklės, nustatytos Reglamento Nr. 1215/2012 11 straipsnio 1 dalies b punkte ir 13 straipsnio 2 dalyje (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, C-347/08, EU:C:2009:561, 40 ir 44 punktus).

- 40 Vis dėlto principo, kad jurisdikcija nustatoma pagal atsakovo gyvenamąją vietą, išimties turi būti taikomos tik išskirtiniais atvejais ir aiškinamos siaurai (šiuo klausimu žr. 1992 m. birželio 17 d. Sprendimo *Handte*, C-26/91, EU:C:1992:268, 14 punktą; 1993 m. sausio 19 d. Sprendimo *Shearson Lehman Hutton*, C-89/91, EU:C:1993:15, 14–17 punktus; 2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Group Josi*, C-412/98, EU:C:2000:399, 49 ir 50 punktus ir 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, C-347/08, EU:C:2009:561, 36–39 punktus).
- 41 Šiomis aplinkybėmis apsaugos, kuri atitinka Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalį, siejamą su šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktu, funkcija reiškia, kad specialios jurisdikcijos taisyklės nėra taikomos asmenims, kuriems šios apsaugos taikymas nėra pateisinamas (šiuo klausimu žr. 2000 m. liepos 13 d. Sprendimo *Group Josi*, C-412/98, EU:C:2000:399, 65 ir 66 punktus; 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *GIE Réunion européenne ir kt.*, C-77/04, EU:C:2005:327, 20 punktą ir 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, C-347/08, EU:C:2009:561, 41 punktą).
- 42 Darytina išvada, kad speciali draudimo sektoriaus subjektų apsauga nepateisinama, nes nė vienas iš jų negali būti laikomas esančiu mažiau palankioje padėtyje nei kitas (žr. 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *GIE Réunion européenne ir kt.*, C-77/04, EU:C:2005:327, 20 punktą; 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, C-347/08, EU:C:2009:561, 42 punktą ir 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *SOVAG*, C-521/14, EU:C:2016:41, 30 ir 31 punktus).
- 43 Todėl toks asmuo, kaip P. Hofsoe, kuris, kaip sutartinio reikalavimo atlyginti žalą perėmėjas, vykdo komercinę veiklą žalos atlyginimo išieškojimo pagal draudimo sutartį srityje, negali pasinaudoti specialia apsauga – *forum actoris*.
- 44 Nors, kaip patikslinama Reglamento Nr. 1215/2012 18 konstatuojamojoje dalyje, iš tiesų II skyriaus 3 skirsnio tikslas yra ginti silpnesniąją šalį taikant tokias jurisdikcijos taisykles, kurios yra palankesnės tokios šalies interesams negu bendrosios taisyklės, vis dėlto pagrindinėje byloje nagrinėjamas prašymas susijęs su komercinių subjektų santykiais ir negali paveikti silpnesne laikomos šalies procesinės situacijos (šiuo klausimu žr. 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *SOVAG*, C-521/14, EU:C:2016:41, 29 ir 30 punktus).
- 45 Šiuo atveju tai, kad komercinio subjekto, kaip antai P. Hofsoe, komercinė veikla yra nedidelės apimties, neleidžia daryti išvados, kad jis yra silpnesnė šalis nei draudikas. Iš tiesų, jei kiekvienu atskiru atveju reikėtų spręsti, ar tokį komercinį subjektą galima laikyti „silpnesniąją šalimi“, patenkančia į „nukentėjusiosios šalies“ apibrėžtį pagal Reglamento Nr. 1512/2012 13 straipsnio 2 dalį, kiltų teisinio netikrumo pavojus ir atsirastų prieštarą minėto reglamento 15 konstatuojamojoje dalyje nurodytam jo tikslui, pagal kurį jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos (šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *MMA IARD*, C-340/16, EU:C:2017:576, 34 punktą).
- 46 Be to, tokį aiškinimą patvirtina Reglamento Nr. 1215/2012 tikslas, apie kurį priminta šio reglamento 15 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir apibrėžtos vadovaujantis principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai nustatoma pagal atsakovo nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą.
- 47 Šiomis aplinkybėmis į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 2 dalis, siejama su šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktu, turi būti aiškinama taip, kad ja negali remtis fizinis asmuo, užsiimantis žalos atlyginimo išieškojimu iš draudikų pagal su eismo įvykiu nukentėjusia šalimi sudarytą sutartį dėl reikalavimo perleidimo, siekdamas šio įvykio kaltininkui, kurio

nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje yra nukentėjusiosios šalies nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, iškelti bylą dėl jo civilinės atsakomybės šios pastarosios valstybės narės teisme.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

2012 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 13 straipsnio 2 dalis, siejama su šio reglamento 11 straipsnio 1 dalies b punktu, turi būti aiškinama taip, kad ja negali remtis fizinis asmuo, užsiimantis žalos atlyginimo išieškojimu iš draudikų pagal su eismo įvykiu nukentėjusia šalimi sudarytą sutartį dėl reikalavimo perleidimo, siekdamas šio įvykio kaltininkui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje yra nukentėjusiosios šalies nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, iškelti bylą dėl jo civilinės atsakomybės šios pastarosios valstybės narės teisme.

Parašai.